stadsholmen

1936 – 2026

EN TIDNING FÖR STADSHOLMENS HYRESGÄSTER | NR 2 | 2026

65 år på
Sundsta gård

Grillkväll med
hyresgästerna

Reparatörerna får kulturarvet att fungera

FOTO: MATS LINDQVIST

Du vet väl…

…att det går bra för alla hyresgäster att äta av det som växer i form av frukt och grönt på våra gårdar. Passa på att njuta av frukt, bär och nötter om det finns på din gård - skörden är till för alla!

VILA PÅ KÄNDA KULTURARVET

PÅ STADSHOLMENS KONTOR finns den här kudden med Stadsholmens förmodligen mest avbildade hus. Den röda byggnaden med trappstegsgavel ligger i kvarteret Echo på Stortorget.

ÖPPET SOM VANLIGT I SOMMAR!

VI PÅ STADSHOLMEN kommer förstås att ha semester i sommar. Men vårt kontor är öppet som vanligt – på samma tider som vi brukar ha. Våra vanliga telefontider gäller också. Se vår hemsida www.stadsholmen.se.

NY ARBORIST SKÖTER VÅRA TRÄD

Från och med den 1 maj anlitar Stadsholmen en ny arboristfirma – Acre. De kommer att sköta om och beskära våra träd vid behov.

1936 – 2026

Filmer firar våra 90 år

FOTO: KRISTIAN POHL

NÄR DU LÄSER DE HÄR raderna (kring midsommar) är det i det närmaste precis 90 år och en månad sedan Stadsholmen ”föddes”. Den 20 maj 1936 registrerades bolaget hos PRV – Patent- och registreringsverket. Samfundet S:t Erik bildade bolaget för att rädda Gamla stan och dess ålderdomliga stadsplan från förgängelse och exploatering (läs mer om våra första år som bolag i förra numret av den här tidningen).

EFTER ATT HA JOBBAT här i bolaget i lite drygt tio år (en kort tid i sammanhanget) vill jag berätta att vi nyligen påbörjat ett spännande projekt för att skildra vår historia. Dokumentärfilmarna Maud Nycander, Marianne Gustafsson och Johan Palmgren har nyligen påbörjat inspelningarna av ett antal kortare filmer där några av våra trogna hyresgäster får berätta om sitt boende. Vi har ju många hyresgäster som bott länge hos oss – och tanken är att genom dessa filmer skildra både våra hus och några av våra hyresgäster och berätta deras historia om hur det kan vara att bo hos oss.

Vi kommer under hösten ge dig som hyresgäst möjlighet att titta på filmerna (mer om det efter sommaren). Att skildra vårt företags historia tillsammans med några av våra gamla hyresgäster är ett fint sätt att låta vår historia leva vidare.

Trevlig sommar!

FREDRIK JUHNELL
FÖRVALTNINGSCHEF

FOTO: KRISTIAN POHL

STADSHOLMEN ÖNSKAR ALLA HYRESGÄSTER EN FIN SOMMAR!

I Pålsundskanalen kan du i sommar som vanligt njuta av båtar som representerar vårt flytande kulturarv. Vi på Stadsholmen fortsätter att ta hand om de kulturhistoriskt värdefulla husen som vi har här på landbacken.

TIDNINGEN STADSHOLMEN
ADRESS: Stadsholmen, Söder Mälarstrand 21, 118 20 Stockholm
TELEFON: 08-508 365 50 | E-POST: annika.gerdin@stadsholmen.se
REDAKTÖR: Mats Lundqvist | REDAKTION: Anna Birath, Annika Gerdin, Fredrik Juhnell, Peter Hjorter
ANSVARIG UTGIVARE: Fredrik Juhnell
FORMGIVNING: Ellen Rizzi | TRYCK: Tellogruppen AB
OMSLAG: ”Ensamma huset” på Gamla Lundagatan.
OMSLAGSFOTO: Mats Lundquist

STADSHOLMEN

Stadsholmen är ett fastighetsföretag med ett unikt uppdrag – att äga, rusta upp och förvalta hus med stora antikvariska värden i Stockholms stad.
Läs mer om oss på www.stadsholmen.se och följ oss även på Facebook.

Charlotta är ny förvaltningskoordinator

FAKTA
Namn: Charlotta Josefsson
Ålder: 44 år
Bor: Men sin man i Björkhagen
Fritid: Torpet utanför Nyköping

Charlotta Josefsson har nyligen börjat som förvaltningskoordinator på Stadsholmen.
– Att få jobba både med kundfrågor och de historiskt värdefulla husen passar mig perfekt, säger hon.

text: **MATS LUNDQVIST** *foto:* **KRISTIAN POHL**

ROLLEN SOM FÖRVALTNINGSKOORDINATOR är bred – med relationerna med er hyresgäster i fokus:

– Det betyder att jag jobbar mycket tillsammans med kundvärdarna, säger Charlotta. Och arbetet riktar sig mot både våra bostads- och lokalhyresgäster. Jag arbetar bland annat med sådant som handlar om inflyttningar, inkommande ärenden avseende våra allmänna utrymmen, uppföljning av statistik från våra kundenkäter, samt att ordna organiserade hyresgästträffar.

Tidigare arbetade Charlotta på Svenska Bostäder, senast i Enskededalen där hon jobbade med uthyrningsfrågor. Hon var också verksamhetsutvecklare vid chefsstaben Uthyrning.

– Jag har också jobbat som miljövärd i Husby, med grönytorna, och på Kundcenter, säger hon.

Charlotta har studerat arkeologi och etnologi (folklivsforskning) och ägnar stor del av sin fritid åt att renovera ett 1800-talstorp i Sörmland:

– Jag tycker att arbetet här på Stadsholmen blir den perfekta mixen för mig.

Daniel är ny driftledare

Inom kort börjar Daniel Ayarra de la Borbolla som driftledare. Han ska jobba med energifrågor och optimera värmesystemen i husen.

text: **MATS LUNDQVIST** *foto:* **KRISTIAN POHL**

FAKTA
Namn: Daniel Ayarra de la Borbolla
Ålder: 38 år
Bor: Stockholm
Fritid: Familjen, gillar att träna och gå ut med hunden.

FRÅGOR KRING VÄRME och energi är ständigt aktuella inom Stadsholmen. Som driftledare kommer Daniel att ansvara för våra undercentraler. Hans fokus ligger på att optimera våra tekniska system för att hålla energiförbrukningen på en så låg nivå som möjligt. Han kommer också att arbeta övergripande med myndighetskrav – såsom till exempel OVK – den obligatoriska ventilationskontrollen.

– Det ska bli roligt att jobba med Stadsholmens gamla bebyggelse, säger han. Även om husen är gamla så ska vi förstås jobba med energifrågorna på ett så modernt sätt som möjligt, säger han.

Mycket av arbetet med värmesystemen är digitaliserat idag. Via datorn kan man ha koll på temperaturer och om det ”larmar” någonstans.

Daniel böjar sitt arbete i mitten av juli. Han kommer närmast från HSB Stockholm och har också jobbat på Familjebostäder.

20 UNGA FÅR SOMMARJOBB

I SOMMAR GER Stadsholmen tjugo ungdomar möjlighet till sommarjobb på företaget. De kommer att arbeta under tre veckor i juni och juli – veckorna 25, 26 och 27.

Sommarjobbarna kommer att arbeta med bland annat enklare målning och att hålla snyggt på gårdar och i allmänna utrymmen, och handleds av arbetsledare från Stockholms stad.

1936 – 2026

DEL 2 – MER PENGAR BEHÖVS

Bredare syn på Gamla stan

I förra avsnittet berättade vi om det nybildade bolaget Stadsholmens första år. De första renoveringsprojekten hade varit framgångsrika, och nu ville man fortsätta på den inslagna vägen.

text: **MATS LUNDQVIST**

> Det innebar att det nu fanns pengar att fördela både till Stadsholmens projekt och att stötta privata fastighetsägare i stadsdelen med pengar till upprustning.

Men pengar behövdes till det fortfarande unga bolaget. 1944 inbjöd man till aktieteckning, och Samfundet S:t Erik gick åter in med pengar och satsade ytterligare 20 000 kronor. En ”kändis” i sammanhanget som tecknade aktier i bolaget var Prins Eugen. Han skänkte sedan sin aktiepost till samfundet.

Vid den här tiden började en bredare syn på Gamla stan som något värdefullt inte bara för huvudstaden – utan för hela landet – att växa fram. Det började bli en allmän uppfattning att även staten borde gå in och stötta bevarandet av rikets äldsta bebyggelse i huvudstaden. Den 14 november 1945 skriver så samfundets styrelse till Konungen och ber om en halv miljon i anslag för att göra saneringar i stadsdelen.

Huvudman för den statliga kulturminnesvården var vid den här tiden Vitterhetsakademien, och 1946 beslöt denna akademi och stadsfullmäktige att stötta Stadsholmens vidare arbete med 4 miljoner kronor. Det innebar att det nu fanns pengar att fördela både till Stadsholmens projekt och för att stötta privata fastighetsägare i stadsdelen med medel till upprustning.

År 1960 beslöt byggnadsnämnden i Stockholm att tillsätta en kommitté som skulle ”fullfölja planläggningen av saneringsarbetet inom Staden mellan broarna” som det lite högtidligt formulerades i nämndens protokoll. I kommittén fanns representanter för staden, samfundet, byggnadsstyrelsen och Hembygdsföreningen Gamla stan.

Efter andra världskrigets slut dröjde det ett tag innan Stadsholmen klev in i nya fastighetsförvärv.

Men 1951 blev det dags – och bolaget köpte då först en fastighet i kvarteret Cupido, följt av en fastighet i kvareter Atlas 3 vid Stortorget.

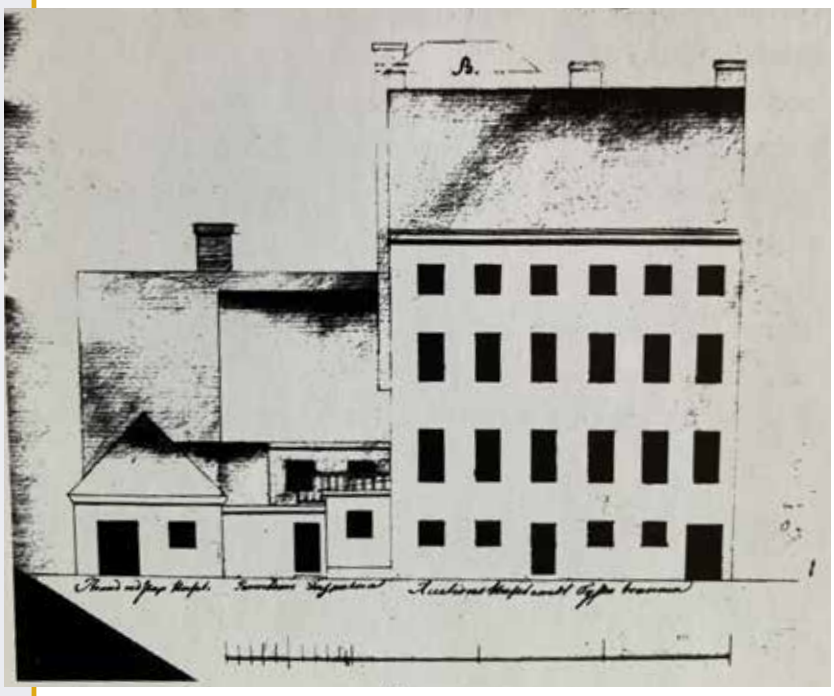

Bilden visar stadsarkitekten J E Carlbergs uppmätning från 1761 av nuvarande Själagårdsgatan nr 17 och 19 i kvarteret Cupido. Ritning från Stockholms stadsarkiv.

Faktakällor: Borgarhus och kåkar, Stockholmia förlag 1989

Husen på Sundsta är från 1800-talet.

I trädgården finns flera mysiga hörnor.

Ulf och Inger Rahmberg uppskattar ljuset i vardagsrummet.

65 år på Sundsta gård

Makarna Inger och Ulf Rahmberg har varit hyresgäster på Sundsta gård i inte mindre än 65 år. Vi träffade dem i lägenheten under de stora broarna.

text: **MATS LUNDQVIST** *foto:* **KRISTIAN POHL**

Stadsholmens fastighet i form av den lilla gården vid Årstavikens vatten måste vara Stockholms bästa exempel på att gammalt möter nytt. De små 1800-talshusen utgör en oas under de gigantiska Skanstullsbroarna där tunnelbanetåg och bilar far fram över huvudet.

– När vi flyttade in var det torrtoalett och kallvatten som gällde, säger de. Vi flyttade hit för läget och för att det var mycket billigare än den mer moderna bostad vi hade i Bromma. Torrtoaletten var ändå inomhus – belägen i trapphuset. Hyran var 89 kronor i månaden. Sedan flyttade vi till den här lägenheten när Sundsta moderniserades på 1980-90-talet.

Sjöutsikten mot Årsta holmar och gamla Årstabrons båge är magnifik, och vi bänkar oss i bersån i trädgården.

> Vi trivs så oerhört bra här. Här har våra barn vuxit upp och vi har kunnat odla i trädgården.

Ulf Rahmberg är fortfarande aktiv konstnär med ateljé vid Mosebacke. Han var med och startade legendariska tidskriften ”Puss” på 1960-talet och är känd för sina burleska satirkonstverk. Inger var kartritare under sitt yrkesliv. Ulf är trots sina 90 år hängiven cyklist, liksom sin fru:

– Jag cyklar upp till ateljén, säger han. Jag brukar orka trampa upp till Ringströms (det legendariska glasmästeriet), sedan är det bara en kort bit kvar. Jag jobbar på som vanligt.

Inger bjuder på goda bakverk från konditori Gunnarssons på Götgatan.

– Jag tar också cykeln, säger hon. Vi har ju mataffär och allt i centrumet vid Skanstull.

Paret har tidigare haft en roddbåt vid den lilla bryggan som finns intill fastigheten. Uppe i lägenheten råder ett välordnat mylleri av konstverk, prydnadssaker och spännande saker att titta på – och ljuset i tvårummaren är svårslaget:

– Vi trivs ju så oerhört bra här. Här har våra barn vuxit upp och vi har kunnat odla i trädgården. Det går fint att bo här fortfarande – mycket tack vare att vi kan cykla för att nå allt som vi behöver.

De får kulturarvet att fungera

Kärvande dörrar, trasiga spisplattor och avloppsproblem? Stadsholmens reparatörer ser till att din lägenhet får service när det behövs.

text: **MATS LUNDQVIST** *foto:* **KRISTIAN POHL**

Björn Gillberg, Stefan Stenberg och Mattias Larsson är reparatörer.

DET SPELAR INGEN roll hur charmig lägenhet man har eller om det centrala läget i innerstan underlättar vardagen. Eller om man har en fin kakelugn och njuter av det vackra trägolvet. Om basfunktionerna i bostaden inte fungerar trivs man ändå inte.

Sedan en tid är repartörsrollen specialiserad inom Stadsholmen – och vi har träffat trion som får kulturarvet att fungera.

– Vi kan lösa det mesta och vår arbetsdag börjar med att vi ”tankar in” de uppdrag som vi får från Kundcenter – dit alla felanmälningar går, säger Björn Gillberg. Vi har inga specifika geografiska områden, utan jag och mina två kollegor jobbar alla över hela Stadsholmens fastighetsbestånd. Vi fördelar vårt arbete i olika pass, och försöker hinna med så mycket som möjligt.

Reparatörerna har förstås var sin bil med maskiner och verktyg och reservdelar till lägenheterna. Men rycker de ut i Gamla stan är det oftast ryggsäcken som gäller:

– Vi kan ju inte parkera där, så då försöker vi bära med oss det som behövs, säger Stefan Stenberg.

ROLLEN SOM REPARATÖR på just Stadsholmen skiljer sig väsentligt på en punkt från samma jobb på många andra håll – husen är i många fall flera hundra år gamla och tillåter sällan några standardlösningar:

– Självklart är det så att vi ofta ställs inför problem som inte medger någon ”vanlig” standardlösning, säger Stefan Stenberg. Här kommer vår breda yrkesbakgrund väl till pass. Vi har olika kompetens och kan dra nytta av varandras erfarenheter när det behövs, och stötta varandra när det kniper.

Mattias Larsson, som är ganska ny i gruppen, fyller i:

– Ibland kan det ta tre veckor innan vi har en specifik reservdel. Det är så det är när vi har att göra med bostäder som är gamla och renoverade i olika etapper genom åren. Då hoppas vi på hyresgästens förstående. Ibland besöker vi Nacka byggnadsvård för att få tag på komponenter som inte finns på den vanliga byggmarknaden. I vårt fokus på hållbarhet ligger ju också att vi ska reparerar istället för att byta ut komponenter.

> ”Ibland kan de ta tre veckor innan vi har en specifik reservdel. Det är så det är när vi har att göra med bostäder som är gamla och renoverade i olika etapper.

REPARATÖRERNA FÅR SINA uppdrag digitalt från Kundcenter. Men jobbet är långt i från opersonligt.

– Våra möten med hyresgästerna är ju något som gör vårt arbete så roligt, säger alla tre. Vi blir vänligt bemötta och vi känner att vårt arbete är uppskattat.

Vissa jobb är ”rödmarkerade” och då åker reparatörerna ut direkt. Utanför ordinarie arbetstid finns jouren som back-up.

– Och sedan sköter ju kundvärdarna sådant som avser allmänna utrymmen, säger Björn Gillberg.

HUSET BERÄTTAR

Titzens fåfänga kallas ”Ensamma huset”

Strax nedanför innerstadens högsta naturliga punkt ligger det röda trähuset för sig själv. Här bodde en gång författaren Erik Asklund.

text: **MATS LUNDQVIST**

FOTO: MATS LUNDQVIST

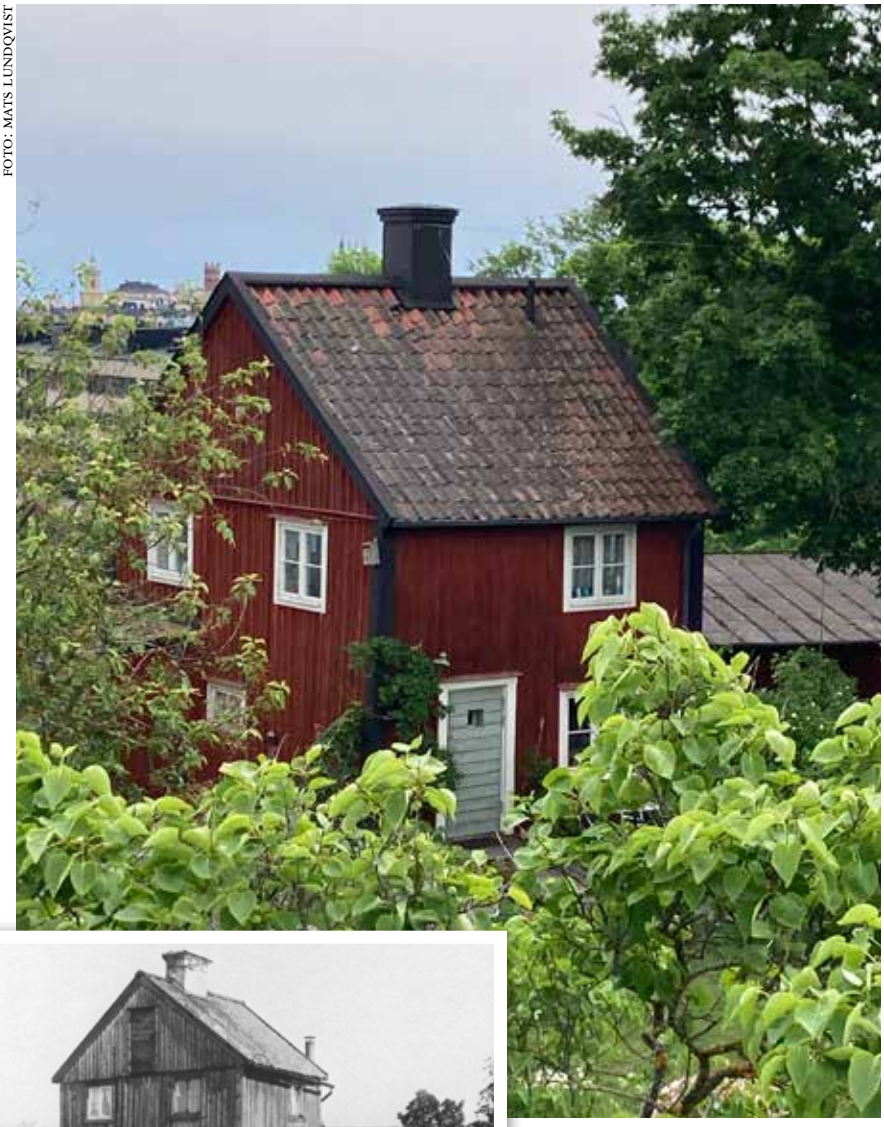

FOTO: OKÄND

Ensamma huset ingår i kulturreservatet på fastigheten Haren 6 som omfattar ett tiotal byggnader.

KANSKE HAR DU själv fantiserat om hur det skulle vara att bo i huset – som har ett alldeles privat läge med vacker utsikt över Riddarfjärden? Här på Skinnarviksberget (vars topp är innerstadens högsta punkt) är utsikten populär bland turister.

Byggnaden uppfördes ursprungligen som en fåfänga – liten dekorativ byggnad – för Jacob Martin Titz, som arbetade med att transportera fångar. Från början hade huset bara en våning, men byggdes på med ytterligare en på 1840-talet. En långsmal länga har också tillkommit mot den södra sidan av tomten.

> Här var fattiga kvarter förr – 1906 bodde inte färre än 13 personer i huset.

I FOLKMUN KALLAS byggnaden sedan länge för ”Ensamma huset” anspelande på att det står lite för sig själv uppe på berget – en bit ifrån övrig bebyggelse. Här var fattiga kvarter förr – 1906 bodde inte färre än 13 personer i huset.

Författaren Erik Asklund bodde här från slutet av 1960-talet fram till sin död 1980.